rakovině. Jeho trýznivá situace byla o to horší, že ho nechtěli přijmout v žádné nemocnici. Jeho praktický lékař ho už léta posílal za psychiatrem. Roman byl vždy pobouřen tímto návrhem. Nakonec však, když už se jím jiní lékaři odmítali podrobněji zabývat, si řekl, že to zkusí. Tak se dostal do péče psychiatra asi deset let poté, co začaly jeho potíže.

Mnoho případů somatického typu poruchy s bludy popsal Munro (4), který zároveň použil obsah bludů k definování tří hlavních subtypů:

Bludné zamoření (včetně parazitózy)

Bludná parazitóza je jednou z nejběžnějších projevů monohypochondrické psychózy, která se vyskytuje v nepřítomnosti jiných psychiatrických onemocnění. Prevalence této poruchy není známá. Převažují pacienti nad 45 let a přes 65 % pacientů jsou ženy (16). Nástup je náhlý a chronický. Symptomatologie podobná bludné parazitóze byla také popsána ve spojení s řadou tělesných onemocnění, jako jsou nedostatek vitaminu B12, pellagra, neurosyfilis, roztroušená skleróza, dysfunkce thalamu, hypofyzární nádory, diabetes mellitus, těžké onemocnění ledvin, hepatitida, hypotyreóza, mediastinální lymfom a malomocenství (7). Stejná symptomatologie byla také hlášena při užívání kokainu a u demence (7).

Bludná parazitóza byla také známá jako Ekbomův syndrom nebo nověji jako Morgellonův syndrom (17). Lidé jím trpící jsou přesvědčení, že jim pod kůží prolézá hmyz. Vnímají na kůži nepříjemné pálivé nebo štiplavé vjemy a intenzivně se škrábou. Vznikají tak kožní léze. V kůži se mohou objevit vlákna látky, nejčastěji bavlny. Častými doprovodnými příznaky jsou obecně intenzivní zaměření na vlastní zdravotní stav, únava, stížnosti na difuzní muskuloskeletální bolesti, subjektivně vnímané oslabení kognitivních funkcí a labilita emocí (18). Pacienti zpravidla navštěvují entomology, specialisty na hubení škůdců a dermatology (2).

Pan Ludvík je 66letý muž, který je od jara ve starobním důchodu. Dříve pracoval jako prodejce technického vybavení do potravinářského průmyslu. Byl zvyklý komunikovat s lidmi, denně měl řadu obchodních schůzek. Ve volném čase rád cestoval, sbíral turistické známky, každý týden navštěvoval klub seniorů, kde se setkával s přáteli. Oženil se ve 22 letech, manželství popisuje jako harmonické, vychovali syna, kterého vedli k samostatnosti a odpovědnosti. Před 16 lety ovdověl. Manželka zemřela náhle na kardiální selhání. Doposud se neléčil s žádným vážnějším onemocněním, po smrti manželky se u něj objevila nadměrná žízeň, bolesti nohou a byl mu diagnostikován diabetes mellitus 2. typu, o pár měsíců později hypertenze. Léčba spočívala v užívání perorální medikace, avšak kvůli komplikacím metabolických nemocí byl Ludvík nucen omezit své dosavadní zájmy. Došlo k omezení kontaktu s přáteli, s odchodem do starobního důchodu se narušil harmonogram všedního dne a běžné denní aktivity. Začaly se objevovat potíže se spánkem. Ludvíkův syn se stal manažerem firmy v zahraničí, byli v pravidelném telefonickém kontaktu a vídali se o svátcích. Poslední návštěvu syn hodnotil pozitivně, nevšiml si u otce žádných nápadností, byl možná unavenější, což syn připisoval pokročilejšímu věku. Byl také rád, že má otec nového koníčka – v bytě spatřil spoustu knih o hmyzu a hlístech. V létě byl Ludvík přivezen k akutnímu ošetření na urgentní příjem pro automutilaci nosu nožem. Byl totiž přesvědčen, že v jeho nose žije živočich, který se v něm hýbe a prolézá mu nosní dutinu. Nos byl nápadně zvětšený, kůže byla kromě nových ran zhrublá a začervenalá. Ludvík živočicha nikdy neviděl, ale byl nevývratně přesvědčen o jeho přítomnosti v nose. Do terapie bylo nasazeno